

КУЛТУРЕН ЖИВОТ

По повод VII изложба на ликовните уметници на Македонија

ЛИКОВНИ ПРОБЛЕМИ

Нови сили — услов за побрз развој на ликовното поле

(3)

За разлика од миснатите ликовни изложби на седмата изложба се појавија нови имиња. Овој пат би се задржал на некој нови имиње што се појавија на последната изложба на ликовните уметници на Македонија.

Со смел потфат при композиција и силно колористичко чувство, и јарка култура што врши деформација која не е организирана поврзана и до крај спроведена во делото, Трајковски им дава драмско патетични забивања и настани. Извесно пренесување и комплицирање на Руотовски фовистичко сликарство, остави впечаток дека Трајковски не го разбираја јазикот на фовистите и посебно на Руо. Кај Руо темната контура не е црна и графичка контура — линија, како што ја дава Трајковски, а усликана темна флекса или, подобро речено, темно потигнување со кое ги оправува Руо своите фигури. Или тензитетот на бомите во „Битолско пекче“ што го постига со драматичка сила и успелата тоенска урам потенцијалност на големите површини во „Пејзаж I“ Трајковски се доближува до нашата фреска. Но конфузниот цртеж во „Пејзаж II“ и неоправданата деформација во „Баба Фаина“, говорат за едно надворешно блефирање и баражење по секоја начин да се види интересен што, во крајна линија, ги најдаме јагодите претенции за оригиналност.

Следбеник на здрава пластична форма, Стефановски во „Торзо“, макар прават на се претставува, е студиозен и одмерен, макар што при потенцирањето на долниот дел на торзот (на ова што е под струјот и кардијата) го прави истото помалку мажествено отколку ако го потенцираше повеќе градниот конч. Скулптурата „Глава“ е школа струја студија без особени квалитети.

Со упорна работа, скромни занатски познанства и богато колористичко чувство, Еули Умер, во „Гурка садада“ успешни но дочарана еден за нас првпат сликарски предаден нов амбиент. Свежите и настапите со бояја пејзажи на Еули говорат за ослободување од мал формат и постапно однеен кон се поголем, во кој случајното и техничката небрежност се сведени до минимум.

Првпат со творби кои се уште не се печат од школата, Видимски се претставува со солидно разработени занатски проблеми во „Ентериер“ и „Пејзаж“.

Слен поддржан во техниката и колоритот на Личенски, во „Охрид I“, „Охрид II“ и „Мртва природа“, Георгиевски е немоен во баражето на свој ликовен јазик. Тоа му успева само во „Портрет“ што дава надеж за основување на „Ентериер“ и „Пејзаж“.

Слеј поддржан во техниката и колоритот на Личенски, во „Охрид I“, „Охрид II“ и „Мртва природа“, Георгиевски е немоен во баражето на свој ликовен јазик. Тоа му успева само во „Портрет“ што дава надеж за основување на „Ентериер“ и „Пејзаж“.

Слеј поддржан во техниката и колоритот на Личенски, во „Охрид I“, „Охрид II“ и „Мртва природа“, Георгиевски е немоен во баражето на свој ликовен јазик. Тоа му успева само во „Портрет“ што дава надеж за основување на „Ентериер“ и „Пејзаж“.

Слеј поддржан во техниката и колоритот на Личенски, во „Охрид I“, „Охрид II“ и „Мртва природа“, Георгиевски е немоен во баражето на свој ликовен јазик. Тоа му успева само во „Портрет“ што дава надеж за основување на „Ентериер“ и „Пејзаж“.

Слеј поддржан во техниката и колоритот на Личенски, во „Охрид I“, „Охрид II“ и „Мртва природа“, Георгиевски е немоен во баражето на свој ликовен јазик. Тоа му успева само во „Портрет“ што дава надеж за основување на „Ентериер“ и „Пејзаж“.

дотаму во подражавање што не си има да кажеме дека сосема не е оригинален.

Костовски направил осетен напредок во совладувањето на уличната техника иако се уште слабо оперира со четката. Во „Крали“ е пријател во бојата и стегнат во преткот.

Верувачки во скуниторските можности на Грабулоски, од изложената „Скица“ и баш зато што е само скица и ништо повеќе, се уште не добираме јасна претстава за неговите можности.

Иако не единствен по бараже и во двете изложени работи, Костовски прави опити да излезе од самобитното што му успева донекаде во „Портрет I“ и тоа без пластични елементи тука со графичка стилизирана крајна контура.

B. Трајковски: Портрет на учењица (уље)

Во „Портрет II“ прави обид за некое рустично штикатуарно изразување на гипсот по порцеланот на Паневски.

Сен, иако не со скуниторски својстви а со горесноменитот минир, Коцо се уште оперира со широмашен ликовен речник.

Браните тонови во светлите и темни парчиња и калините тонови во фрлите сенки на картизите на Ивановски Ангеле, зборуваат дека уметникот не вложува усилији за совладување на занает и дека се задоволил со определен и стандарден мотив и со едно ефектно тоенско контрастирање. Опорен во бојата, претенциозен во формат Ивановски е послаб од по-рано. Во „Изградба“, иако е нешто подобар, се уште е самобитен и без доволна ликовна култура.

Акварелот „Прохор Пчински“ и двете цртежи од Карада, иако не се ликовно совладани во доволна мера, делуваат непосредно.

Пријатно изненадува Стефановски Лена во „Зима“, Ивановски Методиј во акварелот „Глава“, Смирновски во „Мртва природа“, Ачески во „Цртеж“, Паневски во „Пејзаж“, Арсовски во „Цртеж I“, Николовски во „Риби“ и Паламаревски во скунитората „Глава на бебе“ и „Глава на глумец“ и тој говори дека кај сите наброени то стоят известни заложби а со по-голем фанатизам и совладување

иа занает можат да дадат поуспешнији остварувања.

Да беше смеестна во пониски простории, а не во Галеријата каде што се салоните премногу високи, во салоните каде што се губат картизите, изложбата ќе добиеше многу повеќе. Од тоа произлегува дека е потребно земање на уметнички павилјон во Скопје.

Од сего досега кажано за Седмата изложба на ликовните уметници на Македонија, за авторите на изложените творби, во чии редови е и пишуваат на овој приказ, како и за други ликовни професии, произлегува следниот логичен заклучок: условите и потребата од бројни развиток во сите полинии на општествената дејност во нашата социјалистичка стварност бараат и во областа на ликовното творештво да се врши напред правејќи усилби за промоаѓање нови форми, за создавање стилски адекватен на таа стварност. За да може да се излезе од положбата што постои, мора беззбурно да се заостри автокритериот и критериот при изборот на творбите поднесувани за изложби што ги организира Друштвото, со што ќе создадат услови за подобра афордација на македонската ликовна уметност пред општите творбенски јавност. Успените творби од добер дел креатори што ја држат изложбата на известни висини, творби што можат да не претстават најсакаде, говорат за поголемите можности на ликовните уметници во иднина, за можности што објуснуваат организирање на уште една (пролетна) изложба на Друштвото, подвидни изложби во другите места во нашата Република, а при постоење на уметнички павилјон во Скопје и за организирање на заеднички и индивидуални изложби. Постојат приливи на млади си

уметници кои се интересуваат за

уметнички школи, говори за

постојавшото бројчано нараснување на Друштвото и во крајна линија, за созревање на услови за поддршка на ликовна публика и постојана и систематска популяризација на ликовната уметност во нашата земја.

(Крај)

Димче ПРОТУГЕР